

Kmetško nadaljevalno šolstvo.

STROKOVNI TEČAJ ZA UČITELJE
KMETSkih NADALJEVALNIH ŠOL MA-
RIBORSKE OBLASTI.

Oblastna samouprava mariborske oblasti priredi za učitelje kmetških nadaljevalnih šol osem tedenski strokovni tečaj, ki se bo vršil v treh delih, in sicer: I. od 3. aprila do 4. maja; II. od 3. junija do 8. junija; III. od 7. oktobra do 19. oktobra 1929. Strokovni tečaj ima namen, nuditi učiteljem toliko teoretičnega in praktičnega znanja iz vseh panog kmetijskega prirodnoznanstva in gošpodarstva, kolikor ga rabijo za uspešno poučevanje na kmetških nadaljevalnih šolah. Pouk bo v prvi vrsti praktičen in bo upošteval razmere našega malega in srednjega kmeta.

Tečaj se bo vršil istočasno na Oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ter na Oblastni kmetijski šoli v St. Jurju ob juž. ž. Na tečaju v Mariboru bodo poleg splošnih predavanj iz kmetijskega prirodnoznanstva, predavanja predvsem iz vinarstva in sadjarstva, na tečaju v St. Jurju pa predavanja iz živinoreje, gozdarstva in hmeljarstva. Število udeležencev pri vsakem tečaju je omejeno na 15.

V tečaj se bodo sprejemali v prvi vrsti oni gg. učitelji, ki so že poučevali na kmetško-nadaljevalni šoli, pa še nimajo strokovnega tečaja, nadalje učitelji, ki so dovršili lanski uvodni tečaj, ter končno učitelji, ki imajo zanimanje in veselje do kmetijskega dela ter resno voljo, sodelovati pri kmetijski vaji in pouku odrasle kmetijske mladine in ki so službovali najmanj pet let na podeželski šoli. Prošnje, ki jim je priložiti službeno razpredelnico, je vpsolati potom šolskega upraviteljskega neposredno komisariju oblasti ne samouprave mariborske oblasti najkasneje do 19. marca 1929. V prošnji naj omeni prošilec, ali želi biti sprejet v tečaj v St. Jurju ali v Mariboru, vendar si končno dodelitev proslincev pridržuje komisarij oblasti ne samouprave. Vsem gg. učiteljem, ki bodo sprejeti v tečaj, je od pristojne šolske oblasti zagotovljen dopust. Udeleženci tečaja bodo imeli stanovanje in hrano na šoli proti plačilu 1950 Din, dve tretjini te vsote plača oblastna samouprava.

Poleg strokovnega tečaja bo še poseben uvodni in metodični tečaj v prvi polovici septembra. Natančnejša navodila in pogoji za sprejem v uvodni tečaj bodo pravočasno objavljeni v časopisih.

—n Na oblastni kmetijski šoli v St. Jurju ob južni žel. se vrše letos naslednji dvodnevni tečaj: 1. Tečaj za oskrbovanje in krmiljenje živine, 20. in 21. marca. 2. Tečaj za molžo, oskrbo mleka in napravo domačega sira, 22. in 23. marca. 3. Tečaj za precepljevanje in oskrbo sadnega drevja, 3. in 4. aprila. 4. Tečaj za precepljevanje in oskrbo sadnega drevja, specialno za učitelje, 8. in 9. aprila. 5. Tečaj za zelenjadarstvo, specialno za učitelje, 15. in 18. aprila. 6. Tečaj za zelenjadarstvo za druge, 19. in 20. aprila. Prva dva tečaja se vršita zaporedoma, da tvorita celoto in je najbolje, da udeleženci ostanejo pri obeh. Primerna sta zlasti za kmetijske sinove in hčere ter kmetijske pomočnike posle, katere naj v lastnem interesu dajo gospodarji v tečaj. Sadjarski tečaj in vrtnarski tečaj za učitelje sta primerna zlasti za one učitelje, ki predvidevajo letos obiskovati osem tedenski učiteljski kmetijski tečaj. Stanovanje na zavodu je brezplačno, prehrana stane dnevno 10 Din, za učitelje 12 Din. Udeležba naj se prijavi pravočasno po dopisnici. — Ravnatelj: Ing. Petkovšek.

—n Spričevala za obiskovalce kmetških nadaljevalnih šol se naračajo za ljubljansko oblast pri komisariju oblasti ne samouprave, kmetijski oddelek v Ljubljani. Dobijo se tri vrste obrazcev: spričevala ob zaključku dvoletne kmetške nadaljevalne šole, potrdila o obisku prvega tečaja in spričevala za obiskovalke kmetške nadaljevalne šole za dekleta (gospodinske nadaljevalne šole).

Osebnostne zadeve.

—i Za učitelja je imenovan Franc Borko pri Sv. Križu pri Ljutomeru.

—i Ravnatelj ženske meščanske šole v Celju, Josip Brinar, je trajno upokojen. Izčasne v stalno učiteljsko službo sta prevzela Barbara Marjanovič-Roha pri Sv. Mariji na Muri in Slavko Majcen v Stari Plasti.

—i Imenovanja v ljubljanski oblasti. Za provizorične učitelje v ljubljanski oblasti v 5. skupini II. kategorije s 60% položajno plačo ter 1. stopnje osnovne plače in stanarino po zakonu so imenovani: Milan Mahkota v Turju, Božidar Horvat v Rudniku, Stanislav Dolenc v Podzemlju, Vladimir Svetin v Draga tušu, Lovro Korenčan v Smihelu pri Žužemberku, Janko Toreli v Velikem trnu, Emil Horvat v Loškem potoku, Konrad Kotnik v Moravčah pri Kamniku, Karl Kušar v Podbleci, Bogomir Koleša v Mavčicah, Franc Kramer na Bizelskem, Ivan Bregar v Dolnji Topli rebi, Milan Sila v Čermošnjicah, Mihael Kramer v Toplicah pri Litiji, Vladimir Kovačič v St. Jerneju, Stanko Lampič v Gor. nji Sušici, Peter Kompoš v Trziču, Melhior Dacar v Kočevski Beli, Vladimir Dermota v Smledniku, Miloslav Rak v Hrastrniku, Branko Urbančič v Mokronogu, Alojzij Dežman v Velikem Podlogu, Štefan Kržin v Starem trgu ob Kolpi, Ladislav Keisel v Reichenau pri Kočevju, Anton Ljubič v Zagradcu, Ivan Jezerski v Rovtjah, Ivan Širnik v Černomlju, Vekoslav Perpar v Korinju, Franc Klun v Zagorju, Marija Mate v St. Gotardu, Angela

Kržišnik v Pišecah, Angela Pretnar v Čemšeniku, Darinka Šemerl v Lescah, Marija Merhar v Moravčah, Marija Švigelj v Beli cerkvi, Vlasta Tavčar v St. Jerneju, Matilda Dolenc v Rovtjah, Franja Stražisar v Trbovljah, Ana Pizzulin v Igavasi, Irena Pavletič v Smartnem pri Litiji, Marija Korošec v Krki, Marija Veber v Mirni peči, Antonija Mršak v Sv. Katarini, Emilija Potočnik v Leskovcu, Julijana Pintar v Repnjah, Cilka Grad v St. Vidu pri Stični, Ernestina Tresčnik v Blanci, Berta Erker v Dolžu, Nada Mlakar v Hrastrniku, Pavla Japelj na Vrhniki in Ljudmila Tomažič-Petercel v St. Jurju v ljubljanskem okraju.

—i Imenovanja v mariborski oblasti. Začasne učitelje, oziroma učiteljice na osnovnih šolah mariborske oblasti so imenovani v 5. skupini II. kategorije naslednji abiturienti učiteljskega: Josip Kocbek pri Sv. Jurju ob Ščavnici, Martin Šreč v Dolini pri Dolnji Lendavi, Ivan Krajcar v Guštanju, Vladimir Loparnik v Mariboru, Franc Lovrenc v Cirkovcih, Ivan Petrovič v Hajdini, Maksimilijan Bevc v St. Janžu na Dravskem polju, Franc Bračko v Negovi, Franc Forstner v Melincih, Radovan Gobec v Grižah, Franc Grubelnik v Rečici pri Gornjem Gradu, Franc Jandl pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, Franc Hribnik v Vučji vasi, Zoran Hudales v Rogatecu, Milan Kajč v Odrancih, Adolf Kocuvan v Mariji Snežni, Edmund Kmecl v Slivnici pri Celju, Viktor Krevh v Strogovcih, Vilibald Mihelič v Kapli pri Dravogradu, Vinko Šeron pri Sv. Marku pri Ptuj, Ivan Zidanik v Pertoči, Milan Klemenčič pri Sv. Jurju v Slovenskih goricah, Ivana Školaris v Novi cerkvi, Ana Torelli v Narapljah, Olga Zorn pri Sv. Petru pod Sv. gorami, Josipina Zupan v Veliki Poljani, Elizabeta Golč v Žusmu, Dragotina Langov v Dolnjem Slaveču, Ana Beranič v Selih pri Ptuj, Nada Bobič v Mariboru, Elza Ditz v D. M. v Brezju, Elizabeta Berkovič v Pucconcih, Lidvina Eiletz v Slovenjgradu, Ana Gabec v Izakovcih, Elizabeta Grafenauer v Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah, Natalija Hauke v Sošanju, Vida Jamšek v Ptuj, Stefanija Majhen v Mali Nedelji, Marija Mlakar v Mariboru, Marija Nachtigal pri Sv. Jurju v Slovenskih goricah, Alojzija Prah v Mežici, Jožefa Reven v Skaljah pri Velenju, Justa Stare pri Sv. Jurju v Slov. goricah, Angela Stopar v Čadramu, Slavica Strojcar v Viršanju, Ana Šavpah v Sv. Martinu na Pohorju, Terezija Segula v Polensaku, Ana Štern v Framu, Marija Sue v Čadramu, Ana Zupan v Vidoncih, Vlada Lorber v Gornji Radgoni, Evgenija Vizjak pri Sv. Ani v Slov. gor., Kristina Klinec pri Sv. Tomažu, Magdalena Kramer pri Sv. Marjeti ob Pesnici, Jožefa Kurbus pri Sv. Jurju ob Ščavnici, Alojzija Verbek v Novi cerkvi, Marija Rojko v Izakovcih, Leandra Sabati v Tinju, Stefanija Bevc pri Sv. Marjeti pri Ptuj, Zora Macarol v Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji, Božena Muc v Spitaliču, Lucija Bajec v Dobju, Vida Bogatec v Srednji Bistrici, Matilda Brinar v Stogovcih, Stanislava Cvar v Gornjem Lazkošu, Leopoldina Dugar v Vidoncih, Ivana Dovnik v Andrejcih, Jožefa Duh pri Sv. Benediktu, Jožefa Kavčič v Hotizu, Friderika Klethofer pri Sv. Bolfenku, Pavlina Korbar v Kozjem, Emilija Kunst v Verzeju, Marija Plavšak pri Sv. Marku pri Ptuj, Jožica Starec v Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji, Danijela Spranger v Tišinu, Valerija Vokač v Zenavljah, Franica Volčjak v Peteševcih pri Dolnji Lendavi.

Pokret učitelje.

—ž Društvo učiteljic v Ljubljani bo imelo občni zbor dne 28. marca t. l. ob 9. uri dopoldne na dekliški šoli pri Sv. Jakobu v Ljubljani. Dnevni red: 1. Društvena poročila. 2. Volitev častnih članic. 3. Predavanje prof. Minko Skabernetove: »Pedagoški teden na Dunaju«. 4. Slučajnosti. Vabimo k obilni udeležbi, tudi gostje so nam dobrodošli.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. Pevski zbor učiteljstva UJU priredi dne 6. aprila koncert v Mariboru in 7. popoldne v Trbovljah. Opozarjamo tovariše in tovarišice na ta dva koncerta.

—pev. Učiteljski pevski zbor. Ponovno opozarjamo na tečaj, ki se prične v nedeljo 17. t. m. ob 10. uri v Glasbeni Matici. Traja do torka do 11. ure in ne do 1. ure, kakor je bilo pomotoma v zadnjem »Tovarišu«. Note prinesite s seboj. Ob tečaju bo g. Adamič obrazložil vse potrebno za nameravano koncertno turnejo v Bolgarijo, ki bi se naj vršila začetkom avgusta t. l.

ZVEČER za namakanje

Schichtova

ZJUTRAJ za izkuhanje

Schichtova

ŽENSKA HVALA

pa je pranje gotovo!

TERPENTINOVNO MILO

Zbirka za „Učiteljska domova“.

UČITELJSKI DOM V LJUBLJANI.

Agneza Staral iz Ljubljane 100 Din, Fran Pavletič iz Vrhnike 100 Din, Josip Bezljaj iz Ljubljane 20 Din, Josip Stritar iz Ljubljane 50 Din, Mara Fabjan iz Ljubljane 50 Din, Fran Ratej iz Holmca 100 Din, Ivan Sumperer iz Adlešičev 100 Din, Erna Guzelj-Turk iz Cateža 30 Din, Fran Samec iz Polja 100 Din, Drago in Marija Bertodik iz Hradeckega vasi, vsaka po 10 Din, neimenovana iz Kočevja 20 Din, Adela Reven, Marija Horvat-Nosanova in Ivan Lackner iz Kočevja po 10 Din, Franca Zavrsanova iz Doblič 50 Din, Janko Bajec iz St. Vida 50 Din, Jerica Cirman iz St. Vida 25 Din, Juraj Režek iz Ljubljane 100 Din, Antonija Albrecht iz Mekinj 50 Din, Marija Hauptman od Sv. Miklavža 20 Din, Gizela Ekel iz Novega mesta 30 Din, Julija Berlan iz Dolnjega Logateca 30 Din, Ana Mellina in Iva Zwölf z Unca po 100 Din, Ana Koscec iz Trebnjega 100 Din, Ivan Demšar iz Zabnice 100 Din, Marija Fister iz Križev 100 Din, Ivan Gantar iz Orhoviec 100 Din, skupaj 1675 Din. Vsem darovalcem najlepša zahvala. — Josip Kobal, blagajnik.

UČITELJSKI DOM V MARIBORU.

Izkaz za čas od 1.—9. marca t. l. (Zadnjič pomotoma izostalo: Učiteljska tiskarna v Ljubljani 1/2 prispelov od prodanih zvezkov v prid Učit. domu 2923/40 Din. Ob prejemu razlik so darovali: šole: Zalec 130 Din; Sv. Marjeta niže Ptuja 260 Din; Puščava 50 Din; Zg. Sveta Kungota 50 Din; Dolnja Lendava 30 Din; Melinci 100 Din; Frankolovo 100 Din; St. Lenart pri Veliki Nedelji 50 Din; Ptuj, dekliška osnovna šola 250 Din; Breg pri

Ptju 150 Din; Majšperg 110 Din; Sv. Lovrenc na Dravskem polju 150 Din; Holmec-Prevalje 100 Din; Cirkovce 70 Din; Ljutomer, dekliška osnovna šola 70 Din; Krog 150 Din; Ljutomer, prosvetni oddelek 120 Din; Slovenjgradec, prosvetni oddelek 150 Din; Sv. Bolfenk v Slovenskih goricah 25 Din; Pameče 50 Din; Sv. Jurij ob južni železnici, dekliška osnovna šola 190 Din; Studenice 40 Din; Slovenska Bistrica meščanska šola 150 Din; Makole (čeprav niso dobili razlik) 40 Din; Krčevina 420 Din; Studenci, deška osnovna šola 320 Din; Slov. Bistrica, dekliška osnovna šola 100 Din; Rogatec 160 Din; St. Vid-Ptuj 300 Din; Ormož 356 Din; Fram 110 Din; Veržej 80 Din; Sv. Barbara v Halozah 200 Din; Šmarje, prosvetni oddelek 50 Din; Prosenjakovci 50 Din; Sv. Križ-Ljutomer 250 Din; Zetale 141/75 Din; Slovenjgradec, meščanska šola 50 Din; Apače 29 Din; St. Ilj pod Turjakom 80 Din; Slivnica-Marilor 50 Din; Sv. Trojica v Slov. goricah 140 Din; Šmartno v Rožni dolini 100 Din; Šmarje 300 Din; Sv. Anton v Slov. goricah 150 Din; Jarenina 150 Din; Mežica, meščanska šola 100 Din; Gornja Radgona 300 Din; Martjanci 100 Din; Polje 50 Din; Črešnjevce 180 Din; Ruše 190 Din; Maribor, II. deška osnovna šola 210 Din. Razen teh še: Maribor, Rataj Stefan, šol. upr. v p. 100 Din; Franjo Megla, šolski uprav. v pok., Sv. Lenart pri Veliki Nedelji 100 Din; Franc Vrečko, šol. upr. v p. Slovenjgradec 100 Din; Karl Wretzl šolski uprav. v pok., Ptuj 40 Din; Marija Lovrec, vdova, Cirkovce 15 Din. — Vsem najiskrenejša zahvala! — Od razlik je bilo doslej darovanih 9611/75 Din. — M. Kožuh, blagajnik.

Splošne vesti.

— Prihodnja številka »Učit. Tovariša« izide zaradi odhoda urednika in ostalih članov vodstva poverjeništv na sejo Glavnega Odbora UJU v Beograd šele v petek ali v soboto prihodnjega tedna.

— Predlog glede dosege enotnega uradovanja z matičnimi listi in izkazih. Prosvetni oddelek mariborske oblasti je pred kratkim izdal odlok, s katerim urejuje nekatere nejasnosti glede uradovanja z matičnimi listi in z izkazih o šolskem napredku. Kmalu za tem odlokom smo prejeli drugega, ki izpopolnjuje in deloma olahkoča izvedbo nekaterih točk prvega odloka. Pozdravljamo dober namen šolske oblasti, ki načena pripravljati (toli potrebno poenostavljanje kompliciranega šolskega uradovanja. Zlasti pa že vsa leta sem in vsako leto hurje občutimo težino uradovanja z matičnimi listi in z izkazih o šolskem napredku. Obe navedeni šolski listini vodimo iz za šolskega leta 1921/22., na nekaterih šolah pa šele iz za šolskega leta 1922/23. Po uvedbi obeh listin si je razne nejasne točke razlagalo vsako učiteljsko društvo po svoje, celo vsaka šola in tu in tam celo posamezni učitelji so z obema listinama poslovali po lastnih, zato različnih prevdarih. Najdeš šole, kjer trde, da so končno došli do pravega sestavljanja, numeriranja in jasnega vodenja teh listin, a že naslednja šola pojmuje in vrši to pravilnost in jasnost zopet drugače. Tudi so tu že leta, ko učenci, deležni teh šolskih listin, dopolnjujejo 14. leto starosti ter izstopajo iz šole. Matične liste teh učencev, v kolikor so došli iz tujih šol, je treba zdaj vračati njihovi prvotni, recimo pristojni šoli, kjer so prvič vstopili. In ravno ob tej priliki se vidijo neprimernost posledice neurejenega, neenotnega uradovanja z matičnimi listi. Vso to neenotnost in nje sledede oteževanje poslovanja s temi listinami smo pa občutili vsa leta sem vsi učitelji(ice), zlasti pa upravitelji. Da bo naše delo manj pisarniško in več vzgojno-učno, da bomo v tej točki šolske administracije nudili naši stanovski organizaciji sedaj ob pripravi novega šolskega zakona zares zrele konkretne predloge, predlagam, naj poverjeništvu povabi potom učiteljskih društev vse šole, da poročajo o svojih izkuštvih s tema šolskima listinama in stavijo morebitne predloge pri učiteljskih društvih, ki odstopijo te predloge v pretes obl. šol. uprav. odseku. Dobrodošla bi bila tudi tozadevna izčrpna poročila v našem stanovskem glasilu.

Mirko Vauda.

— Zdravstveno skrbstvo mladine pri nas in drugod. Moderno vzgojstvo zametuje okosteneli formalizem ter stremi za tem, da se harmonično razvijata duša in telo. Staro-grško vzgojno načelo: »Zdrav duh v zdra-

vem telesu« postaja danes osnova vsega vzgojnega prizadevanja. Da se ta vzgojni ideal uresniči je potrebno, da zlasti dva faktorja delujeta skupno v prid mladine ter bodočega rodu vobče: šola in zdravnik. Kako blagodejno more vplivati vzajemno delovanje medicine (higijene) in pedagogike nam je pokazal naš marljivi šolski zdravnik g. dr. Franta Mis v zanimivem predavanju »Zdravstveno skrbstvo šolske mladine pri nas in drugod«, ki ga je priredilo ljubljansko učiteljsko društvo ob priliki zborovanja dne 9. t. m. Zatem, ko je predavatelj podal jasno sliko zdravstvenega stanja osnovnošolske mladine v Ljubljani, je opozoril na higijenske naprave, ki se jih lahko poslužuje naša šolska mladina (poliklinika i. dr.). Kako malo se je še pri nas storilo v tem pogledu, je bilo razvidno iz nadaljnjih izjavanj o mladinskem skrbstvu v drugih državah, kjer je imel predavatelj sam priložnost prepričati se o ogromnem delu, ki so ga že izvršili in kjer je črpal svoja bogata izkustva. Zlasti originalna so sredstva in način, kako navajajo otroke k snagi na Angleškem in v Ameriki. Vse je popolnoma konkretno, prilagojeno načinu otroškega mišljenja, vsled česar so tudi uspehi nad vse zadovoljivi. Tudi z ozirom na pobijanje najbolj razširjene socialne bolezni — tuberkuloze se drugod mnogo stori. Poseben uspeh imajo takozvani gozdne šole, kjer sprejemajo samo otroke, ki inklinirajo k tuberkulozi. »Šole« imajo na prostem ali v odprtih paviljonih, pa tudi sicer je vse ravnanje z njimi usmerjeno tako, da morejo čimprej popolnoma ozdraviti. V Ameriki je na višku skrbstvo za gluhome in država ter posamezniki store vse, da tudi ti najbednejši izvežbajo svoje sposobnosti do najvišje možnosti ter postanejo delazmožni in koristni člani družbe. Tudi na stopnjo duševnega razvoja polagajo mnogo pozornosti v najnaprednejših državah, kjer je v tem oziru individualizacija na višku. Na podlagi posebne eksperimentalne metode določijo inteligenčni kvocient posameznika. Če se izkaže kot poseben nadarjen, pride v razred nadarjenih (Begabtenklasse); manj nadarjen pridejo v takozvane pospeševalne razrede, oziroma v šolo za manjnadarjene; za slaboumne imajo zopet posebne šole itd. Tu je povdaril predavatelj zlasti važnost vpliva bolečnih telesnih pojavov na duševni razvoj ter potek duševnega dela, kar je nujno potrebno, da bi imel vsak vzgojitelj vedno pred očmi. Pa tudi mnogo drugih zelo koristnih pojavnih in nasvetov je podal, ki bo vsakdo lahko črpal iz njih koristi pri svojem šolskem delu. Vobče je bilo učiteljsko s predavanjem zelo zadovoljno in samo v interesu šolske mladine bi bilo še več takih predavanj.

— V Gotovljah je dne 10. t. m. preminul po kratki bolezni šolski upravitelj v pok. g.